

כתר התורה

ע"ש רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

רבי יצחק יוסף שליט"א

בית ההוראה הארצי כתר תורה ע"פ פסקי מרן

פרשת וירא תשפ"ו

העלון השבועי

מאמר השבוע

הרב אברהם רחמים

'צחוק – זה לא צחוק'

מבלי שיתרמו גם הם את חלקם, הנס לא יוכל להתרחש כלל. היתרומו' שביקש הקב"ה מאברהם ושרה לצורך עשיית הנס, היתה אחת ויחידה, והיא: אמונה. דהיינו, אמונה תמימה בכך שלא יפלא דבר מאת הבורא - אין עוד מלבדו! הקב"ה יכול לעשות הכל, ממש הכל. בזה היה עליהם להאמין. ומדוע אמונה זו הכרחית ביותר בכדי שיוזכו לבן זכר? הבה נתבונן ביסוד גדול:

מבארים חכמים: אדם זכאי לנס - כגדול אמונתו!

נבאר: כאשר יהודי מאמין שהקב"ה קל רחום וחנן ומסוגל לעשות עמו ניסים מעבר לחוקי הטבע וההיגיון למרות שאינו זכאי להם, עצם אמונה פשוטה זו בכוחה לעורר עליו את מידת הרחמים ולעשות עמו ניסים גדולים. יסוד זה אינו מופיע בספרי הקבלה, אלא מובא בחומש שמות, בדברי רש"י הקדושים על הפסוק: "מִהַ תִּצְעַק אֵלַי דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִנִּי עוֹ - אמר הקב"ה למשה אין הם עומד בפניהם, כדאי זכות אבותיהם והם והאמונה שהאמינו בי ויצאו לקרוע להם הים.

פלא פלאים. עצם אמונת ישראל בריבונות של עולם, שיכול להציל מפרעה וממצרים, בכוחה לקרוע את ים סוף לגזרים, להוליך עם שלם במדבר ארבעים שנה ולפורר את ספר חוקי הטבע שהעולם נשען עליו לפרורים קטנים הנידפים ברוח. בדומה לכך כתב ר' חיים מולאוויץ בספרו 'נפש החיים', ואלו דבריו: "ובאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים, שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל, כשהאדם קובע בלבו לאמור, הלא ה' הוא האלוקים האמיתי, ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם, וכל העולמות כלל. והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו, ומבטל בלבו ביטול גמור, ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם, ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא, כן יספיק הוא יתברך בידו, שממילא יתבטלו מעליו כל הכוחות והרצונות שבעולם, שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל". (שער ג' פרק יב) עד כאן דבריו. בגמרא (תענית כה). מובא מעשה שארע עם הצדיק ר' חנינא בן דוסא, המוסיף להמחיש לנו מהו כוחה של אמונה.

ערב שבת אחד ראה ר' חנינא את ברתו עצובה. אמר לה: "בתי מפני מה פניך נפולות?"

אמרה לו: "אבא, כלי של חומץ נתחלף לי בכלי של שמן, והדלקתי ממנו אור לשבת".

אמר לה: "בתי, מה אכפת לך? מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומץ וידלוק!" ומה התוצאה? "תנא: היה דולק והולך כל היום כולו, עד שהביאו ממנו אור להבדלה".

ר' חנינא מלמד את ברתו דבר פשוט. מדוע בדרך הטבע שמן דולק ולא חומץ? לשמן

המשך בעמ' 3

בתחילת הפרשה אנו נחשפים לנושא מעניין ביותר. הקב"ה שולח מלאכים אל אברהם ושרה, ומבשר דרכם כי לשנה הבאה ייפקדו בבן זכר.

התורה מעידה בשרה אמו, שכאשר שמעה בשורה זו, צחקה ולא האמינה דיה, כנאמר: "וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהָ לֵאמֹר, אַחֲרֵי בִלְתִּי הִיְתָה לִי עֲדָנָה וְאֵדֹנִי זָקֵן".

מיד לאחר מכן שואל הקב"ה את אברהם: "לָמָּה זֶה צִחְקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵפֶן אֲמַנְסָ אֶלֶד וְאֲנִי זָקְנָתִי? הֲיִפְלֵא מִיָּה דָּבָר?"

וכאן ראוי לנו להבין את נושא השיחה בין הקב"ה לאברהם. אכן, שרה צחקה. אולם, היכן מידת ההבלגה והמושג 'להעביר על המידות'? האם היה הכרח להעיר על כך לאברהם ולגלות לו את סתרי ליבה של אשתו? מדוע לא היה אפשרי להבליג על כך. יותר מכך. חכמים למדו מתוך פסוקים אלו כמה גדולה מעלת השלום. הרי הכתוב שינה למען השלום בכמה מקומות, ואף כאן. שרה אמרה: "אַחֲרֵי בִלְתִּי הִיְתָה לִי עֲדָנָה וְאֵדֹנִי זָקֵן". לפי דעתה, גם אברהם בעלה אינו בר הולדה מכיוון שהוא זקן מופלג.

אכן, הקב"ה הסתיר מחשבה זו מאברהם, ושאלו: "לָמָּה זֶה צִחְקָה שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵפֶן אֲמַנְסָ אֶלֶד וְאֲנִי זָקְנָתִי".

הקב"ה שינה מדברי שרה ולא אמר כדבריה: "ואדוני זקן", אלא: "ואני זקנת". והשאלה חוזרת ונשנית: אם מעלת השלום חשובה כל כך, מדוע הקב"ה נאלץ לומר לאברהם כי שרה צחקה? מן הראוי להימנע מלומר זאת כלל.

ועוד אנו רואים כי בכך לא הסתיים העניין, אלא גם אברהם אבינו אינו מחריש ומבליג, במהרה מזדרי להוכיח את שרה. וכאשר אינה מודה בצחוקה אלא מכחישה ואומרת: "לא צחקתי!" אברהם אבינו אינו מניחה לנפשה, אינו מכסה על פשעה, אלא חוזר על דבריו בתוקף: "לא. כִּי צִחְקָתִי!"

יתכן כי שרה עשתה טעות, אך מדוע לסתום ולסתור את כל טענותיה, היה מקום לתת לה את 'הסולם לרדת מהעץ'.

אכן, נוכל לבאר את הדברים, בפירוש מעניין ומיוחד שיוביל אותנו למסקנות שונות, מועילות וחיוניות.

מי לנו כהקב"ה מלך השלום ובעל הרחמים. ללא כל ספק, ודאי היתה סיבה מאתו יתברך להוכיח את שרה. גם לאברהם אבינו, כמוכן, היתה מטרה תועלתית בתוכחתו לשרה, ודבריו לא נאמרו לצורך התנצחות והשפלת רעייתו.

הבה נתבונן, התשובה עצומה!

נאמר בפרשה: "וַאֲבֹרָהּ וְשָׂרָה וְזִקְנִים בָּאִים בְּיָמַי". בדרך הטבע בגיל בו היו אברהם ושרה, המילה 'ילדים' שייכת רק לשכנים, ומושג זה רחוק מהם לחלוטין. אולם הקב"ה בעל הכוחות כולם ברחמיו וברוב חסדיו, ביקש לעשות עמם נס ופלא מעבר לגדרי הטבע.

בכדי שיתרחש נס מעבר לחוקי הטבע, היה צורך שאברהם ושרה יהיו שותפים בו. כי

לשאלות בהלכה חייגו

02-5408030

משעות הבוקר ועד 12:00 בלילה

להקדשת העלון לברכה הצלחה
ורפואה ולעילוי נשמת יקיריכם

היכנסו לאתר כתר תורה ketertora.co.il

ולחצו על הלינק לתרומה. וכתבו בקשתכם

רבי יצחק בן שבת

שאלה

מה שיש נוהגים כשעולים להתפלל על המצבה, להניח עליה אבן, האם יש לזה מקור נכון, והאם יש להשאיר את האבן או שיש ליטלה כשהולכים משם.

תשובה

כתב בבאר היטב (סימן רכד סק"ח) בשם דרשות מהר"ש, (מהר"ר שלום מנוישטט, מורו ורבו של המהר"ל. ודלא כמש"כ בשו"ת דרכי דוד יו"ד סימן טז דמהר"ש הוא רבינו שלמה לוריא המכונה מהרש"ל) מה שתולשים עשב מקבר או נוטלין צרור ומשימין על המצבה, אינו אלא משום כבוד המת, להראות שהיה על קברו. וכ"כ האליה רבה. (סימן רכד סק"ז) ובברכ"י, (סק"ז) וכ"כ בספר טעמי המנהגים תרס"ט, ובכה"ח, (ס"ק מב) וכ"כ ביביע אומר חלק ד (יו"ד סימן לה אות ז) ובחזון עובדיה ברכות (עמוד תכ) ואבלות חלק א (עמוד תנח) וחלק ג (עמוד ריג).

ובספר יוסף אומץ יוזפא (חלק ב, סדר הלימוד לעמוד) כתב בענין מה שאמרו חז"ל (הוריות יג:) עשרה דברים קשים לתלמוד, העובר תחת אפסר גמל, וכו', ויש אומרים אף הקורא כתב על גבי הקבר. וכתב וז"ל: וראיתי מדקדקין מניחין אבן על גבי המצבה ואומרים שמועיל שלא תהא בקריאתה קשים לתלמוד ואפשר שקבלה היא מקדמונים. ע"ש.

וראיתי בספר שפתי צדיקים החדש להרה"ג בן ציון מוצפי שליט"א (מבוא עמוד 26) שכתב בשם אביו זצ"ל שיש להקפיד לסלק האבן בצאתו משם, מטעם שהנחת האבן היא על פי הסוד, ויש בזה רמז גדול להזמין את ניצוץ הנשמה שתרד ותשב עליה בבחינת כסא. וכשיוצא האדם משם, יש לו לסלקה, כדי לרמוז שהנשמה תחזור למקומה, ואין זה משורת דרך ארץ שיהא הוא הולך בעוד הניצוץ נמצא על המצבה. וגם אחר שהלך וחזרה הנשמה למקומה, לא טוב להשאיר האבן שהיה בבחינת כסא פנוי וריק במקום, מטעמים שבנסתר, אלא יש לסלקה. וכן היה מזהיר תמיד את קהילת קודשו לסלק כל האבנים שעל גבי ציוני הצדיקים שהצטברו שם.

והביא שם עוד דהנהגים להשאיר האבן על הקבר בצאתם, נוהגים כן על פי הפשט, וכפי שאמרו בתלמוד ירושלמי (כלאים ט, ד): כיון שהם מגיעים לארץ ישראל, הן נוטלין גוש עפר ומניחין על ארון, דכתיב וכפר אדמתו עמו.

והנה ראיתי בשו"ת יצחק ירנן חלק ג (יו"ד סימן ב) שכתב לתמוה על מנהג זה שמניחין אבן, מהא דאחז"ל במסכת עדיות: (פ"ה משנה ו) ואת מי נידו את אליעזר בן חנוך שפקפק בטהרת ידים וכשמת שלחו בית דין והניחו אבן על ארונו מלמד שכל המתנדה ומת בנידויו היו סוקלין את ארונו, ע"ב. וכ"ה במסכת שמחות: (פ"ה הלכה יא) מנודה שמת ה"ז טעון סקילה לא שהעמידו עליו גל אבנים גדול כעין אלא שליח ב"ד נוטל את האבן ונותנו על ארונו לקיים

המשן בעמ' 3

הלכה למעשה

רבי יצחק בן שבת

שאל מוצר מגמ"ח וניזוק ביד אחר

שאלה: ראובן שאל מכשיר רפואי מהגמ"ח השכונתי, וכשהוא סיים את השימוש והתכוון להשיב את המכשיר לגמ"ח, בא אליו שכנו שמעון וביקש לשאול את אותו מכשיר עבור עצמו, השיב לו שמעון שלמעשה המכשיר הוא של הגמ"ח ומכיוון שבין כך הגמ"ח הוא של השכונה והם משאילים לכלל תושבי השכונה - הוא יכול לשאול את המכשיר הרפואי ובגמר השימוש הוא ישיב להם את המכשיר. למעשה, המכשיר ניזוק בזמן שהיה אצל השכן, וכשהשכן בא להחזיר את המכשיר לגמ"ח, הוא אמר להם שאין לו כרגע כסף לשלם על הנזק, ומשכך, פנה בעל הגמ"ח לראובן, משום שהוא זה ששאל את המכשיר מלכתחילה ובקש ממנו לשלם על המכשיר, ואכן ראובן מצידו מוכן לשלם בעד הנזק, וישנם כאן שתי שאלות: האם ראובן חייב מן הדין לשלם על המכשיר כי סוף סוף שמעון הוא זה ששבר את המכשיר? ואם הוא חייב האם הוא יכול לשלם זאת בתשלומים?

תשובה: אם בעל הגמ"ח לא התנה עם ראובן שהוא לא יוכל להשאיל מכשיר זה לאחרים - יכול ראובן להיפטר מספק. ובכל מצב אם רוצה ראובן לשלם במקומו של שמעון ולעשות זאת בתשלומים הוא רשאי. ולאחר מכן שמעון ישיב לו את כל מה שהוא שילם עבורו.

נימוקים: הדין הוא, שהשואל חפץ אינו רשאי להשאילו לאחר, ואם השאילו - אף אם השואל השני טוען שהחפץ ניזוק באופן שהוא פטור מלשלם (כמו מתה מחמת מלאכה) הרי השואל הראשון חייב, משום שהמשאיל יכול לטעון שהוא אינו מאמין לשואל השני, וחושש שמא הוא משקר, או שגנב את החפץ לעצמו (ח"מ סי' שמב סעי' א). אמנם, אם המשאיל יודע שדרכו של השואל להשאיל את החפץ לשואל אחר, מותר לשואל להשאילו, כגון לתת לבניו ובני ביתו להשתמש בחפץ (נתה"מ סי' שמא סק"ג). וכמו כן, אם ידוע שדרכו של המשאיל להשאיל חפץ זה לאדם פלוני - מותר אף לשואל להשאיל לאותו אדם (ש"ך סי' שמב ס"ק א) ובחכמת שלמה הוסיף על דברי הש"ך שכתב שבדיעבד מותר להשאיל למי שרגיל להשאיל לו, והחכמת שלמה אומר שזה לא בדיעבד אלא גם לכתחילה אפשר להשאיל למי שהמשאיל רגיל להשאיל לו. ולכן כתבו הפוסקים, שהשואל חפץ מגמ"ח, שאינם מקפידים, ומשאילים את החפץ לכל הרוצה - הרי גם השואל מותר לו להשאיל את החפץ לאחרים (פתחי חושן, פקדון פרק ט הע' כח).

והנה, לגבי שומר שמסר לשומר באופן המותר, אם אבד החפץ באופן שחייבים לשלם עליו, מצינו כמה חילוקי דינים: דעת

המשן בעמ' 4

להצלחת חיילי ישראל

העלון מוקדש

לרפואת שלמה יצחק בן מאיה

הרא"ש (ב"מ פ"ג סי' כג), שאם השומר מסר לבניו ובני ביתו, ואין להם לשלם, הרי השומר חייב לשלם, שאם לא כן כל פקדון שביד אדם יאכלוהו בניו ובני ביתו שאין להם לשלם והביאו הסמ"ע (סי' רצא ס"ק מ). אך לרמב"ם (שאלה ופקדון פ"ד ה"ט) השומר פטור. ולהלכה נחלקו בזה השו"ע והרמ"א (סי' רצא סעי' כד). אם מסר השומר לשומר אחר שדרך הבעלים להפקיד אצלו, יש הסוברים שלכולי עלמא פטור, משום שכאן לא שייך הטעם שהשני יאכלוהו, כיון שיתחייב השני לשלם (מהרש"ל ביש"ש ב"ק פ"א סי' לב). ויש סוברים שכאן לכולי עלמא חייב, שהרי המפקיד לא גילה דעתו שמסכים שימסרנו להשני (סמ"ע סי' עב ס"ק צו). ויש סוברים שגם זה תלוי במחלוקת הרמב"ם והרא"ש (ש"ך סי' עב ס"ק קלד). אמנם כשהיה ידוע לבעלים שהשומר לא ישמור בעצמו, אלא ימסור את השמירה לפועל שלו וכדומה, פטור הראשון לכולי עלמא (ש"ך סי' רצא ס"ק לב).

כל המבואר הוא לגבי שומר שמסר לשומר, אך לגבי שואל שהשאל לשואל - יש שכתבו שהראשון חייב לכולי עלמא, משום שהלא שואל חייב גם על אונסין שאי אפשר להישמר מהם, ולכן אף שהשואל השני אינו יכול לשלם, לא גרע מאונס, והראשון חייב (נתה"מ סי' רצא ס"ק כד), אך יש הסוברים ששומר שמסר לשומר אחר בהיתר נפטר הראשון לגמרי, והרי זה כאילו החזיר את החפץ לבעלים (ראה סמ"ע ס"ק מא, ומשנה למלך שם הל' ח), ולכן אף בשואל שהשאל אין לחייב את השואל הראשון (דברי משפט סי' רצא ס"ק ה, נחל יצחק סי' עב ס"ק יז, אולם המשפט סי' רצא סעי' כ"ד, ועי' קצוה"ח סי' רצא ס"ק ח).

ולכן למעשה אם בעל הגמ"ח לא התנה עם ראובן שלא יוכל להשאל את המכשיר רפואי לאחרים (ולא נטל ממנו ערבון או צ'ק בטחון), יוכל ראובן להיפטר מספק מלשלם, ומאידך, יוכל לומר ראובן לבעל הגמ"ח שהוא יכול לשלם לו רק דרך תשלומים ולאחר מכן יגבה ראובן משמעון את התשלומים שהוא שילם במקומו.

בברכה יגאל אלון ס"ט.

שור המאה ה-19 הרב יוסף חיים בן שבת

רבי אברהם אזולאי

הרב אברהם אזולאי זצ"ל. נולד לאביו מרדכי אזולאי בפאס שבמרוקו, למשפחה שעל פי המסורת מקורה בחבל קסטיליה שבספרד. (אציין, כי היו כמה אשר נקראו בשם אברהם אזולאי). בעקבות צרות שעברו יהודי פאס משכניהם המוסלמים האדירים, ובנוסף לרעב הגדול והמגפות הנוראות, החליט רבי אברהם לעלות לארץ ישראל. אך כך רצה הנותן בים דרך, ובדרכו ארצה, טבעה האונייה על כל כתביו שעמל בהם שנים, אך תלי"ת הוא עצמו נותר בחיים, וכאות תודה לקב"ה החל לצייר מאז את חתימתו בצורת אונייה.

רבנו למד את תורת הקבלה אצל רבי חיים ויטאל, וגם עם בנו, רבי שמואל ויטאל. והושפע רבות גם מתורת הקבלה של הרמ"ק. ולפי המסופר בהקדמת הספר אוצרות חיים, רבי אברהם אזולאי ורבי יעקב צמח נסעו לקברו של רבי חיים ויטאל בסוריה, ועשו שם ייחודים עד שקיבלו מרבי חיים ויטאל רשות לחפור בקברו ולהוציא משם את כתביו הגנוזים. אחד הכתבים שהוצאו היה הספר אוצרות חיים, שהוא בעצם מהדורה בתרא לספר עץ חיים.

עם הגעתו ארצה התיישב בחברון, עד שבשנת 1619 (ה'שע"ט) פרצה מגפת דבר איומה בחברון, שמחמתה נאלץ הרב לעזוב את העיר ולעבור להתגורר בירושלים, ומהפך אל הפחת, פרצה המגפה גם בעיר הקודש ירושלים, אז הוכרח לעזוב שנית את העיר ועבר להתגורר בסביבות העיר חברון לתקופה קצרה, שם נדר נדר שאם יזכה לשוב לעירו חברון יפרסם בה את חידושי התורה שכתב במשך השנים "בשקידות העיון ובטירחא יתירה". הישועה הגיעה לו ממקום אחר, כאשר פסקה המגפה בעיר עזה. ובי"ט אב אותה שנה עבר רבי אברהם להתגורר זמנית בעיר עזה, ושם כתב את ספריו "חסד לאברהם" ("לזכור חסדי ה' אשר גמלני ומחרב מלאתני") ו"בעלי ברית אברהם". באותה העת בעיר עזה שימש המשורר המקובל המפורסם רבי ישראל נג'ארה כרב הקהילה היהודית, שאף כתב שיר קצר לכבוד אחד מספריו. עם סיום המגפה חזר לחברון, ושם בילה את שארית חייו.

פטירתו

על פטירתו נפוצה אגדה, שמופיעה גם בספר "זיכרון ירושלים". לפי המסופר, בשנת ה'ת"ד (1643), בא הפחה מאיסטנבול לבקר בחברון ובמערות המכפלה, וכשהציץ פנימה למערה התת-קרקעית נפלה חרבו היקרה לתוכה. הפחה הוריד אל המערה את משרתיו באמצעות חבלים, אולם הם מתו לפני שהספיקו להשיב את החרב. בשל כך גזר על היהודים להיכנס להוציא את החרב מהמערה. היהודים ערכו גורל, ורבי אברהם אזולאי נבחר לבצע את המשימה. טבל הרב במקווה ובמשך לילה שלם למד ועסק בקבלה. הבוקר אור, וביקש הרב מחבריו שיתפללו עליו שלא יאונה לו רע והלך למערה, שם קשרו אותו בחבל וירד פנימה. לאחר שמצא את החרב, קשר אותה אל החבל והחזירה למעלה. הוא נכנס עמוק יותר למערה, שהיא אחד מפתחי גן עדן, וראה שם את אליעזר עבד אברהם. זה האחרון הובילו פנימה אל גן עדן, ושם ראה את האבות. בשל הפחד שאפף אותו, הוא התעלף, ולאחר שהריח בשמים, קם וסיפר לאבות על סיבת בואו. מכיוון שראה כי זהו גן עדן, לא רצה לצאת מתוכו, והאבות אמרו לו ש"זה אינו אפשר. עכשיו צא ומחר אתה עמנו". רבי אברהם אזולאי הועלה מהמערה בחבלים, ושב לביתו שמה, וכל הלילה דרש בפני חבריו בקבלה. עם שחר טבל במקווה, לבש תכריכים, קרא "שמע ישראל", ונפטר. בן נינו רבי חיים יוסף דוד אזולאי לא מזכיר את האגדה בחיבוריו.

מערות ציון קברו של רבי אברהם אזולאי בבית העלמין העתיק בחברון.

**בס"ד
יותר**

מתחיל החורף, מחשיך מוקדם ויחד עם החושך בא זמן לילה ארוך.... יש אנשים שתקופת החורף מעיקה עליהם הרבה לילה, הרבה שקט. יש אנשים שהם נמצאים בחיים במצב חורף – הם מרגישים הרבה לילה וחושך, שלא נגמר ויש אנשים שאצלם החורף הוא לא לילה ממש, אבל עדיין מן חוסר איזון, שעמום אין לאן לצאת, אין מתי להתאווור אכן, אני מדברת על אימהות, בכל מיני מצבים בחיים אימהות לילדים קטנים למשל שעובדות נון סטופ מסביב לשעון כדי לעשות את תפקידן הבלתי נגמר או אימהות שנמצאות בשלב שדורש מהן הרבה יותר ובכל אחת מהן פועם לב שמבקש רגע נשימה, רגע אור קטן שיאיר את השגרה. יש גם אימהות שהביטחון העצמי שלהן משתנה כמו מצב הרוח, ותלוי בהצלחות שלהן – או במה שהן הגדירו לעצמן הצלחות, וזה מבלבל אותן – מבלבל עד כאב לפעמים הן מתבוססות בדמן לפעמים הן אמיצות לבקש עזרה גם כשזה לא גרוע כל כך ואז הן זוכות לקבל כוח וממילא פתאום כל הבית שלהן מאיר כי אמא בבית זה כוח, זה אור זה מנוע טורבו שמאיר את הכל. יש מצווה גדולה להעמיד על הרגליים כל אדם קל וחומר אדם שתלויים בו אחרים אמא זה הלב של הבית – כשלה טוב, הבית כולו מאיר. כל פעם שאת דואגת לאמא שאת, את מקיימת את המצווה הזו ואת כל הדורות שתלויים בה. וחופף מזה, כל יהודי שמתחזק אפילו בדבר קטן זה משפיע על יהודי אחר. פעם אמרו לנו בשם הרב דסלר כמדומני (מהזכרון מקווה שמדוייק)

אישה פה מתחזקת בס"מ בחצאית יהודי בברזיל ניצל משמד את אמא? מרגישה לפעמים שהיומיום משעמם ומשמים. מרגישה כמו בחורף בלי גשם, ורוצה להזין את נפשך בהתחדשות? בכוח רענן שינסוך בה כוחות? אז קודם כל אם יש לך עצה טובה רעיון או דרך שעזרו לך אשמח שתשתפי במייל שלי או בטלפון כי אני מעבירה לאימהות כלים והטענה, ואוכל לתת להם גם את עצותיך. ועכשיו, אני אתן פה מספר כלים שידעת שהם משרגלים את החיים – או יותר מזה את חווית השמחה בחיים. כי אני פה בשביל להחזיר לך את הניצוצ להורות – ולכל התמודדות במעגלי חייך. **הכלי הראשון – מה עושה לי טוב.** לערוך רשימה של כל מיני דברים קטנים שעושים לך טוב ממקלחת, אולי קרם גוף מסוים, אפילו נס קפה עם שוקולד, שיחה עם מישהו, לצאת לקניות או לסיבוב, לשמוע מוזיקה, ממש כל דבר, כמה שיותר. אפשרי גם דברים גדולים יותר כמו לשבת על החוף וכדו'. ופשוט לדאוג שכל יום את מתחייבת לפחות 2 דברים שעושים לך טוב. מהדברים הגדולים תדאגי שיהיה לך לפחות פעם בחודש. זה הכרחי – כי השמחה שלך זו השמחה של כל הבית. **הכלי השני – לעשות דברים עם חיבור** אנחנו רואים שגם בתורה יש התייחסות – תביעה מיוחדת שכל הפרענות והקללות מגיעות "על אשר לא עבדת את ה' אלוךך בשמחה מרוב כל" השמחה היא סימן – שאת רוצה את זה שאת מחוברת לזה, שאת מודה על זה ומבינה שזה שפע ומתנות. יכולה לקחת איזה פעולת יומיום פשוטה. כמו להכין אוכל או חצי שעה אחה"צ עם הילדים ולמצוא דרך להכניס לשם שמחה – זה יכול להיות לרקוד עם הילדים, או לעשות איתם מעין פיקניק או קומז'ץ,

או לשבת איתם ולשחק – אמנם קשה בהתחלה השמחה היא המדד האם זו פעולה שגורמת לך סיפוק או לא. שמחה נוצרת מפעולה של חיבור, של קירוב. אפילו להתחיל את ארוחת הערב מוקדם ולהכין יחד את המאכלים, תוכלי לראות – ככל שתבחרי בחיבור, תראי איך הוא לאט ממלא את הלב בשמחה. **הכלי השלישי – להודות**

כל דבר שקורה לנו בחיים – הוא לא ברור מאליו כל שפע, כל טוב. אנחנו חיים באופן שמרוב שפע – לא ברור לנו כמה אנחנו צריכים להודות לבורא שמנהיג אותנו להשגחה שלו עלינו לדיוק לכל פרט לרצון שלו לקשר איתנו. יש לנו קו ישיר מול כל יכול – מרגש ונפלא, רק להודות.... התודה תחזיר לחיך את החיוך את ההבנה שהחיים הם מתנה להודות על כל נשימה – כל השאר הוא בנוס. אנחנו שומעים סיפורים ועדויות של חטופים שחזרו על התודה שהם הודו על החיים על ההוקרה שהם הוקירו – עם התת תנאים שהיו להם. כי רק שאנחנו מבינים כמה לא מובן מאליו. אנחנו מתחילים להעריך את כל הטוב ורק כשאנחנו מעריכים את הטוב – הוא גדל. מזמינה אותך יקרה, להכניס שפע, אושר ושמחה לחיך ולחיות חיים מלאים ושלמים. להשתמש בכלים שנתתי לדוגמא ולהשקיע בשמחה שלך כי בסוף זה מה שנשאר לך זה מה שנשאר לילדיך אל תתני להזדמנות הזאת לחמוק לך מבין האצבעות.

אוהבת ומעריכה ומאחלת לך יותר ויותר טוב!! שבת שלום!
ליאורה,

מנטורית לילוי נשים וקבוצות, למינוף אתגרים בחיים
050-410-3-421
dahan.liora.co@gmail.com

מטרות העמותה

**קמחא
דפסחא**

**לימוד
שירת
הבקשות
לילדים**

**בית
הוראה**

**לימוד
טעמי
המקרא**

**כולל
אברכים**